

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“ ИНФОПАКЕТ

Професионално направление: НАУКИ ЗА ЗЕМЯТА

Магистърска програма: Регионално развитие

Образователно-квалификационна степен: магистър

Професионална квалификация: Регионално развитие

Форма на обучение и продължителност: редовна форма, една година, 2 семестъра

Обучението по специалността в образователно-квалификационна степен "Магистър" е два семестъра с общ хорариум 465 часа, което отговаря на 60 ECTS кредита в съответствие с държавните изисквания.

Специалността е от Професионално направление 4.4 Науки за земята. Обучението се осъществява и администрира от катедра „География, екология и опазване на околната среда“. Професионалното направление и в частност МП „Регионално развитие“ е акредитирана до 2025 г. Към катедрата се провежда обучение в ОКС "Бакалавър" и "Магистър" и ОНС „Доктор“.

Обучават се студенти от всички региони на страната и от други държави. Обучението се осъществява на български език.

Обучението осигурява:

1. Задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка по специалността.
2. Усвояване основите на научноизследователската и научно-приложната дейност.
3. Условия за мобилност по програма Еразъм + и др. на студентите, в т. ч. международна сравнимост на получаваните знания и придобитите умения.
4. Развитие на способности за адаптация в условията на социални, икономически и технологични промени.

Програмата дава възможност за формиране на умения за:

- самостоятелно интерпретиране на придобитите знания и прилагането им в практически ориентирани ситуации,
- критично възприемане, разбиране и интерпретиране на теории и концепции, както и на конкретна фактология в тяхна подкрепа;
- решаване на конкретни задачи, вземане на информирани управленски решения, чрезприлагане на усвоени методи и техники;
- прилагане на логическо мислене, на креативност и творчески подход при решаване на нестандартни задачи.

Магистърската програма "Регионално развитие" осигурява сериозна теоретико-методическа и практическа подготовка, надграждаща придобитите знания и умения в образователно-квалификационната степен "Бакалавър" в ПН 4.4. Науки за земята и други професионални направления (специалност "География и регионална политика", «Екология и ООС» и «Педагогика на обучението по география и история») и др.

Постигането на образователните цели е заложено в структурата и съдържанието на учебния план. Той е разработен в 2 семестъра и включва задължителни и избираеми дисциплини.

Обучението по задължителните дисциплини осигурява задълбочена теоретична и практическа подготовка в областта на регионалното развитие и регионалната политика. Усвояват се знания, умения и компетентности, които осигуряват успешна професионална реализация на завършилите. Някои от дисциплините дават квалификация по актуални въпроси, свързани със съвременното обществено развитие. Други са практически ориентирани, гарантиращи успешната адаптация на бъдещите магистри в условията на ускорени социални,

икономически и технологични промени. В учебния план са включени дисциплини, които обогатяват подготовката на специалистите по география с необходимите специални регионални, социални, икономически, териториалноустройствени, урбанистични и управленски знания и умения и разширяват кръга на сферите, където завършилите могат да се реализират като добри специалисти.

Избираемите учебни дисциплини са свързани със специфични области от приложното регионално планиране и управление. Те обогатяват и развиват компетенциите на студентите регионалисти за практическо приложение на техните знания.

Студентите се дипломират след разработване и защита на дипломна работа.

В магистърската програма “Регионално развитие” се подготвят специалисти за професионална реализация във всички области свързани с регионалното развитие и регионалната политика.

Интердисциплинарният характер на специалността дава възможност на завършилите да се развиват в различни области на обществения живот – в български държавни и международни институции, неправителствени организации и др.

Поставя се акцент върху повишаването на професионалната компетентност и формирането на умения за вземане на стратегически и тактически управленски решения; работа по управленски програми и стратегически документи в областта на регионалното развитие; извършване на самостоятелна специализирана научно-изследователска дейност, както и развиването на творческите способности за преподавателска и експертна дейност.

Завършилите магистърска програма придобиват знания и практически умения, необходими за ефективно професионално развитие:

- за основните закономерности и тенденции в регионалното развитие и регионалната политика в условията на пазарна икономика, глобализация и дигитализация на обществените сфери и процеси
- фундаментални знания за основните направления в регионалистика, териториално планиране, урбанизацията и икономика
- знания и умения в духа на европейските стандарти за реализация на експерти по въпросите на европейската регионална политика и интеграция
- знания и умения в прилагането на регионалните политики и стратегии на Европейския съюз
- формиране на способности и нагласи за екипна работа в различни национални и международни институции и неправителствени организации.

Магистърската програма “Регионално развитие”, е солидна предпоставка за успешна професионална реализация във всички области и дейности, свързани с регионалното развитие. Области на професионална реализация са всички звена и институции по проблемите на регионалното развитие – по европейските въпроси за регионално развитие и регионалната политика както в държавния, така и в частния сектор.

Завършилите магистърската програма “Регионално развитие” се реализират като:

- специалисти, експерти, съветници, държавни служители и ръководители на звена за управление на регионалното развитие и регионалната политика в централните държавни органи, в регионалните (областна администрация) и локалните (общинска администрация) нива на административно-териториалното устройство на Р. България;
- служители в Министерството на регионалното развитие, Министерство на околната среда и водите, Министерство на социалната политика, министерство на икономиката и др.;

- в структурите на неправителствени организации (НПО), местни инициативни групи (МИГ), други организации, работещи в областта на местното самоуправление и/или занимаващи се с проблемите на регионалното развитие и политика;
- изследователи в научни звена и институти и преподаватели във висши училища в специалности, насочени към регионалното развитие и регионалната политика;
- в структури на нестопански публични организации, търговски камари, представителства на корпорации, чуждестранни фирми или такива със смесено участие;
- специалисти в консултантски фирми, занимаващи се с разработване на стратегически документи в областта на регионалното развитие и регионалната политика, с разработване и управление на проекти на всички нива.

Координати за връзка:
Доц.д-р Емилия Патарчанова
E-mail: emilia_patarchanova@swu.bg
GSM: +359 885 938 005

У Ч Е Б Е Н П Л А Н

Магистърска програма „Регионално развитие“

Код: 06.54_6.8.20

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Основи на регионалното развитие	6	Екологосъобразно управление на територията	4
Регионален анализ	6	Планиране и регионална политика	5
Приложение на Географските информационни системи в регионалните изследвания	6	Управление на проекти за регионално развитие	3
Развитие и управление на човешките ресурси	6	Избираема дисциплина 1 (от II група)	3
Избираема дисциплина 1 (от I група)	3	Защита на дипломна работа	15
Избираема дисциплина 2 (от I група)	3		
Избираеми дисциплини I-ва група <i>Студентите избират две дисциплини</i>		Избираеми дисциплини II-ра група <i>Студентите избират една дисциплина</i>	
Устройство на територията	3	Регионална политика и местно самоуправление	3
Регионална и селищна инфраструктура	3	Развитие и управление на проблемните райони	3
Развитие на селските и трансгранични райони	3	Иновации и регионално развитие	3
Урбанизационен анализ	3	Неправителствени организации и регионално развитие	3
Регионални и геоекологични програми	3		
Общо	30	Общо	30

За целия период на обучение – 60 кредита

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ОСНОВИ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Емилия Патарчанова

e-mail: emilia_patarchanova@swu.bg

Седмичен хорариум: 3л+1пу+р

Вид на изпита: писмен

Гл. ас. д-р Гергана Николова

e-mail: gergananikolova@swu.bg

Анотация

„Основи на регионалното развитие“ е задължителна учебна дисциплина за студентите от МП „Регионално развитие“. Основната цел на курса е да запознае студентите с научно-теоретичните и нормативните основи на регионалното развитие и връзката с регионалната политика. Студентите получават научна подготовка и компетентност за анализиране, организиране на планирането и на цялостната дейност на регионалното развитие, управлението му и решаването на възникналите проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина

Първата част е посветена на предмета, задачите и основните цели поставени пред регионалното развитие, както и на процеси, свързани с развитието на икономическите, социалните и териториални промени. Втората част обединява теми свързани с регионалното развитие и регионалната политика на ЕС и на отделни страни, на системите за регионално планиране, механизмите, инструментите и политиката в страните на ЕС. Важно място е отделено на запознаването с различни стратегически документи, с които се работи в сферата на регионалното развитие и регионалната политика в Европейския съюз. Последната част е с методическа насоченост. Студентите се запознават с по-важните методи за изследване и анализиране на регионалното развитие, подходите за разкриване на съществуващите пространствени различия в социално-икономически, политически, териториален и културен аспект.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи, и/или на реферати, и/или чрез провеждане на тестове. Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит. При обучението се използват компютър, демонстрационен софтуер, нагледни материали (табла и схеми), част от които са разработвани като реални регионални стратегии, планове и програми и проекти. За практическите упражнения се използва материално-техническата база на катедра "ГЕООС", ТПП-Благоевград, както и отдели в община Благоевград и област Благоевград.

РЕГИОНАЛЕН АНАЛИЗ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Емилия Патарчанова

e-mail: emilia_patarchanova@swu.bg

Седмичен хорариум: 3л+1пу+р

Вид на изпита: писмен

Гл. ас. д-р Гергана Николова

e-mail: gergananikolova@swu.bg

Анотация

Лекционният курс е задължителна учебна дисциплина за студентите, обучаващи се в МП „Регионално развитие“. Основната цел на курса е да запознае студентите с научно-теоретичните и методическите основи на регионалния анализ. Чрез представените теми и получените знания студентите се запознават с по-важните методи, използвани в регионалните изследвания за изучаване на регионалното развитие. Запознават се с подходите за разкриване на съществуващите пространствени различия в социално-икономическия, политическия, териториалния и културен живот на определена територия. Приложното значение на лекционния курс “Регионален анализ” се състои в осигуряването на научната подготовка и компетентност на магистрите при анализирането, организирането на планирането и самото планиране на цялостната дейност на регионалното развитие и политика, управлението и решаването на съществуващи проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина

В началото студентите се запознават с предмета, задачите и основните цели на регионалното развитие. Акцентира се на актуални проблеми на регионалната икономика като: укрепване и структуриране на регионалната икономика в съвременните условия; изучаване пространствените аспекти на развитие, закономерностите, принципите и факторите за локализация; определяне на икономическата, социална и екологическа ефективност от териториалната организация на производството; ресурсната обезпеченост на териториалните единици, опазването и възпроизводството на природната среда; анализ и оценка на териториалната концентрация, специализация, диверсификация на производството и управление на икономиката на териториалните единици. Втората част е посветена на методите: икономико-математически методи – корелационен анализ, теория на графите, клъстерен анализ; евристични методи в управлението, диаграма рибена кост, дърво на проблемите, морфологичен анализ, типологичен анализ на сложни обекти и др. В третата част се разглежда стратегическото планиране и свързаните с този процес методи - SWOT-анализ, STEP-анализ, метода Делфи, метода „Мозъчна атака“, методът на сценария, както и моделиране на икономическите и социални процеси и др.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи (К), и/или на реферати (R), и/или чрез провеждане на тестове (Т). Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит. За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър, демонстрационен софтуер, нагледни материали (табла и схеми), част от които са разработвани като реални регионални стратегии, планове и програми и

проекти. За практическите упражнения се използва материално-техническата база на катедра "ГЕООС", както и отдел „Териториално и селищно устройство” на община Благоевград и област Благоевград с възможностите на архива за разнородни анализи.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ГИС В РЕГИОНАЛНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Александра Равначка

Гл. ас. д-р Галина Безинска

e-mail: al.ravnachka@swu.bg

e-mail: galinabezinska@swu.bg

Анотация

Учебната дисциплина “Приложение на ГИС в регионалните изследвания” представя общите концепции за изграждане и реализиране на ГИС. Лекционният курс допълва знанията от основния курс по ГИС по фундаментални теоретични направления от бакалавърската степен. Целта на курса е да се дадат конкретни знания за появата, приложението и повишаващата се роля на ГИС в областта на регионалното планиране и управление на различни териториални единици. Всички познания са пряко ориентирани към системите за картографиране, управление, анализ и подпомагане вземането на решения при управление на географски обекти и територии, които имат локално или регионално разпространение. С практическите упражнения се цели студентите да придобият умения за работа с ГИС софтуер – структуриране на базата данни, изчертаване (векторизиране) на картографското съдържание, усвояване на интерполационни алгоритми при извършване на картографско моделиране, генерализация и др. картографски процедури и извършване на пространствени (векторни и растерни) анализи.

Съдържание на учебната дисциплина

Теоретични основи: Изучаваният материал включва фундаментални теми за изграждане и реализиране на ГИС, свързани с развитието на регионите в България. Разглеждат се различни области на приложение на ГИС при планиране на регионите (икономическо развитие и планиране, демографско планиране, социално планиране, околна среда, териториално планиране, развитие и планиране на инфраструктурната мрежа). Набляга се на способите за представяне на тримерни обекти и повърхнини. От изключителна важност за студентите е извършването на географски анализи чрез ГИС при третиране на различни проблеми в управлението на стопанския живот в страната.

Студентите се поставят в реална ситуация, като представят своята визия за създаване на бъдещ проект за ГИС за управление на предварително определена територия и внедряването му. Крайният резултат е презентация на разработената тема от всеки студент и дискусия.

Технология на обучението и оценяване

Лекциите и упражненията се провеждат в лабораторията по картография и ГИС към катедра "ГЕООС". За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър с видео - проектор, учебни видеофилми, специализиран ГИС софтуер (ArcGIS и ArcGISPro), нагледни материали (табла, схеми и карти), част от които

са разработвани като курсови и дипломни работи на студенти. При изпълнението на задачи в извънаудиторната заетост студентите използват свободен ГИС софтуер (QGIS). За нормално провеждане на упражненията всеки студент разполага със самостоятелен компютър с лицензиран софтуер.

През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на самостоятелни задачи и писмен тест. Задачите са свързани с работа в цифрова среда със специализиран софтуер за картографиране и използване на карти.

Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит.

РАЗВИТИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л+1пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Владимир Караджов

e-mail: karadzhov@swu.bg

Анотация

Лекционният курс “Развитие и управление на човешките ресурси” е задължителна учебна дисциплина за студентите в магистърската програма “Регионално развитие”. Запознава студентите с научно-теоретичните и практически постановки на подбора, управлението и оценката и атестирането на човешките ресурси. Човешкият капитал е водещ по стойност и значение за компаниите и общините на съвременния етап на икономическо развитие, затова от особена важност за студентите магистри е да се запознаят с теоретическите и практически постановки при управлението на човешките ресурси.

Съдържание на учебната дисциплина

Първият раздел е посветен на въведение в управлението на човешките ресурси в ЕС и в Р.България. Вторият раздел обединява теми разясняващи управлението на човешките ресурси и системите за управление на човешките ресурси. Третият раздел запознава магистрите с теми от практическият аспект на управлението на човешките ресурси.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи (К), и/или на реферати (R), и/или чрез провеждане на тестове (Т). Окончателната оценка се формира 70% от оценката на периодичния контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит, съгласно разработената и приетата в катедра ГЕООС система за контрол на знанията и уменията на студентите.

За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютърни конфигурации, мултимедия, както и книжните, електронните и периодичните ресурси на Университетската библиотека на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+1пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стоян Недков

e-mail: snedkov@swu.bg

Анотация

Учебната дисциплина „Екологосъобразно управление на територията“ се изучава от студентите в магистърска програма „Регионално развитие“ с цел получаване на знания за принципите и методите на прилагането на екологичния подход в регионалната политика и управление на териториите. Тематиката е особено актуална във връзка с прилагането на стратегическата концепция за устойчиво развитие и реализирането в управленската политика на нейния основен приоритет „Мисли глобално, действай локално“.

Съдържание на учебната дисциплина

Учебната дисциплина запознава студентите с основополагащите принципи в екологосъобразното управление на територията и с опита на редица европейски страни – директиви, конвенции, системата и нивата на управление, координацията на дейностите, особеностите и инструментите за съвместяване на изискванията за екологосъобразност, за икономически растеж и социален просперитет. Разглежда се методиката за база данни и съставяне на карти за функционално зонироване на територията и обосновка на мероприятия за поддържане на необходимото екологично състояние на природната среда.

Технология на обучението и оценяване

В лекциите студентите се запознават с теоретичната база, с документи на ЕС и такива приети в България и се коментират добрите практики в света по екологосъобразно управление на територията. Практическите упражнения се осъществяват след всяка лекция с оглед затвърждаване на теоретичният материал и доизясняването му с примери от практиката на водещи страни в областта. Дискутират се теоретичните факти, процеси, основни моменти в конвенции, по които страната ни има поети ангажименти. Извънаудиторната подготовка на студентите е свързана основно с работа в библиотека и в интернет, индивидуални и групови консултации.

По време на курса на обучение се извършва текущ контрол за оценяване на знанията - разработване и защита на реферат и решаване на тест, който отговаря на съдържанието на упражненията, активност и подготвеност на упражненията. Критерий за оценяване е степента на изпълнение на задачите (реферат, тест) като се отчитат равнищата на компетентност и аналитичност. На изпита студентите могат да се явят по желание и с реферат по избран въпрос от конспекта, което допълва представата за тяхната подготовка и за начина на интерпретацията на получените знания. Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит.

ПЛАНИРАНЕ И РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Емилия Патарчанова

e-mail: emilia_patarchanova@swu.bg

Седмичен хорариум: 3л+1пу+р

Вид на изпита: писмен

Гл. ас. д-р Гергана Николова

e-mail: gergananikolova@swu.bg

Анотация

Лекционният курс е задължителна учебна дисциплина за студентите обучаващи се в МП „Регионално развитие“. Основната цел на курса е да запознае студентите с научно-теоретичните постановки на регионалната политика и механизмите на нейното планиране. Приложното значение на лекционния курс е свързано с усвояването на компетентности от студентите, свързани с организирането, планирането и управлението на регионалното развитие и регионалната политика на административно-териториалните единици от различни йерархични нива.

Съдържание на учебната дисциплина

В началото студентите се запознават с предмета, задачите и целите на регионалното планиране и политиката, на методическите аспекти и програмирането. Следващите теми свързани с основните политики, които се провеждат в границите на ЕС. Акцентира се на Национална рамка на политиката за сближаване, Националната референтна стратегическа рамка и други стратегически документи на регионалното развитие и политика в България. На фокус са и различните оперативни програми и допълняемостта между тях. Част от лекционния материал е ориентиран към необходимостта и същността на стратегическото планиране, моделиране на планирането, предназначението и обхвата на стратегическия план, процесът на изготвяне на стратегията (Плана за развитие) и мониторинга върху изпълнението им. Студентите се запознават и изучават сравнително подробно съдържанието на основните проблеми в планирането и управлението на регионалната политика.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови задания, и/или на реферати, и/или чрез провеждане на тестове. Окончателната оценка се формира 70% от оценката от текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит. При обучението по дисциплината се използват различни информационни ресурси, сайтове на институции и организации, стратегически документи, регионални стратегии, планове и програми и проекти.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0пу+р

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Александра Равначка

e-mail: al.ravnachka@swu.bg

Гл. ас. д-р Владимир Караджов

e-mail: karadzhov@swu.bg

Анотация

Лекционният курс е задължителна учебна дисциплина за студентите, обучаващи се в МП „Регионално развитие“. Основната цел на курса е да запознае студентите с научно-теоретичните постановки на управлението на проекти за регионално развитие. Приложното значение на лекционния курс се състои в осигуряването на научната подготовка и компетентност на магистрите при анализирането, организирането на планирането на цялостната дейност на управлението на регионален проект.

Съдържание на учебната дисциплина

Посветено е на проектите и програмите, както и на фазите на цикъла на проекта, основните принципи, формата или структурата на проекта и програмите. Основната част от лекционния материал обединява теми, разясняващи логическата рамка, нейната матрица, подходът и етапите на планиране. Студентите се запознават с цялостното изграждане на логическата рамка за планиране на сложни интервенции по нейното изпълнение и управление.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи (К), и/или на реферати (R), и/или чрез провеждане на тестове (Т). Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит.

За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър, демонстрационен софтуер, нагледни материали (табла и схеми), част от които са разработвани като реални регионални стратегии, планове и програми и проекти.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра "География, екология и опазване на околната среда", Природо-математически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мирослав Иванов

e-mail: m.ivanov@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу

Вид на изпита: писмен

Анотация

Учебната дисциплина “Устройство на територията” представя на кратко териториално устройственото планиране като необходима съвременна основа за правилното развитие на селищната и извънселищната територия.

Целта на лекционен курс е да даде на студентите необходимите минимални систематизирани знания и известни творчески насоки, за да могат да участват съобразно тяхната специалност в сложния процес на планиране и изграждане на селищата и техните прилежащи територии.

Съдържание на учебната дисциплина

Раздел I. Същност и задачи на дейността устройство на териториите: Лекционният материал включва най-обща характеристика на селищата с изучаване на техните елементи и извън селищните територии. Предвид спецификата на специалността се разглеждат общата планова структура и зонироване на териториите.

Раздел II. Териториално устройствено планиране на селищната и извънселищната територия: Разглеждат се основните видове планове и проектни материали за планиране, пространствено оформяне и устройство на селищните и извънселищните територии. Обръща се внимание на технологиите на изработване и прилагане на плановете.

Раздел III. Прилагане и контрол на устройствените планове. Студентите се запознават с нормативната база, свързана с устройството на територията и етапите по приемане, одобряване и изменение на устройствените планове.

С оглед на спецификата на разглежданите теми лекционният материал се подкрепя с много примери от практиката, включително и от реални проекти.

Технология на обучението и оценяване

Лекциите се провеждат изключително на основата на материално-техническата база на катедрата. За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър с видео - проектор, специализиран ГИС софтуер (ArcGIS), нагледни материали (табла, схеми и карти). За някои практически задачи се използва лабораторията по картография и ГИС с лицензиран ArcGIS софтуер. При изпълнението на индивидуални задачи в извънаудиторната заетост се използва свободен ГИС софтуер (QGIS).

През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на самостоятелни задачи и писмен тест. Задачите изцяло са свързани с работа в цифрова среда със специализиран софтуер за картографиране и използване на карти.

Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит.

РЕГИОНАЛНА И СЕЛИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра "География, екология и опазване на околната среда", Природо-математически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Владимир Караджов

e-mail: karadzhov@swu.bg

Анотация

Учебната дисциплина е избираема за студентите, обучаващи се в МП „Регионално развитие“. Основната цел на лекционния курс е да запознае студентите със съдържателната страна на използваните понятия, с особеностите, значението и развитието на инфраструктурата, с класификацията и регионалната и селищна инфраструктура и практическото ѝ приложение.

В практически аспект курсът осигурява компетентности на магистрите при анализирането, оценяването, организирането, планирането на цялостната дейност на управлението на регионалната и селищна инфраструктура.

Съдържание на учебната дисциплина

Първият модул е посветен на икономическата същност, съдържанието и обхвата на инфраструктурата, класификацията, видовете, методическия инструментариум за изследване и анализ на инфраструктурата, управлението и ефективността. Вторият модул обединява теми разясняващи инфраструктурата на градското планиране и развитие. Третият модул запознава магистрите с цялостното изграждане на техническата, социалната, пазарната, рекреационната и производствена и екологична инфраструктура.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с нормативните изисквания на МОН и прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи, и/или на реферати и чрез провеждане на тестове. Окончателната оценка се формира 70% от оценката на периодичния контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит.

За онагледяване на преподавания материал се използват компютър, демонстрационен софтуер, регионални стратегии, планове и програми и проекти.

РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ И ТРАНСГРАНИЧНИТЕ РАЙОНИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: катедра География, екология и опазване на околната среда, Природо математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Емилия Патарчанова

e-mail: emilia_patarchanova@swu.bg

Анотация

Учебната дисциплина е насочена към осигуряването на теоретичните и практически проблеми свързани с планирането, развитието и управлението на два от типовете функционални райони. Тя надгражда знанията и уменията от бакалавърската степен и осигурява специализация на бъдещите магистри в регионалните изследвания, управление и планиране на селските и трансграничните райони.

Завършилите този курс студенти ще могат да характеризират и анализират съществуващата йерархичност в териториалната организация на регионалното планиране за нуждите на селските и трансгранични райони. Да предлагат алтернативи за

решаване на проблеми, описани в общинските планове за развитие в регионалната им част. Да работят в екипи, да създават конкурентни варианти по зададен проблем или тема. Да създават текстов и картографски продукт за управленските органи на публичната администрация и бизнеса. Да предлагат прогнози за различни области на регионалното развитие като предлагат конкурентни вариантни решения.

Съдържание на учебната дисциплина

Лекционният материал е структуриран в два раздела. Първият е посветен на селските райони. Темите запознават студентите със същността, характерните особености и различните нюанси в съдържанието на понятието селски райони, както в исторически, така и в териториален аспект. В теоретичен план се разглеждат набори от индекси, показатели и критерии за класификация на селските райони. Отделя се внимание на националните особености на тези територии в отделните държави от ЕС. Част от темите са ориентирани към общата аграрна политика (ОАП), политиката за развитие на селските райони (ПРСР) и регионалната политика на ЕС. Акцентираща се на влиянието им върху развитието на селските райони. Студентите се запознават с основните програмни документи, регламентиращи тези политики на Съюза. Проучват опита на различни страни от ЕС в ПРСР и регионалната политика.

Вторият раздел е посветен на проблематиката на граничните райони. Проследява се историята на възникването и утвърждаването им в политиката и практиката на ЕС, значението им за евроинтеграция и интегрираното териториално развитие. Акцентираща се на основните им характеристики и мерките на териториално сътрудничество. Изучават се програмите на ЕС за териториално сътрудничество и интегрирано развитие. Обобщава се европейската и българската теория и практика, свързани с развитието и управлението на граничните райони и процеси, акцентираща се на опита на водещи в този процес европейски страни.

Технология на обучението и оценяване

За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър, мултимедия, демонстрационен софтуер, програмни документи на ЕС, регионални стратегии, планове и програми. Използва материално-техническата база на катедра "ГЕООС", както регионални, областни и общински отдели и НПО свързани с развитието на съответните райони.

Изпитната процедура включва писмен изпит - по една тема от всеки раздел, по предварително раздаден конспект, отговарящ на съдържанието на учебната програма. Относителното тегло на изпита от общата оценка е 60%. Оценяването се извършва по шестобалната оценъчна скала, съгласно ЗВО и Наредба № 21 на МОН / 30.09.2004 г. Кредити се присъждат само ако общата оценка е равна или е по-висока от Среден 3, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи, и/или на реферати. Окончателната оценка се формира 40% от оценката на периодичния контрол и 60% от оценката на семестриалния изпит.

УРБАНИЗАЦИОНЕН АНАЛИЗ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+р

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Владимир Караджов

e-mail: karadzhov@swu.bg

Анотация

Лекционният курс е избираема учебна дисциплина за студентите, обучаващи се в МП „Регионално развитие“. Основната цел на курса е да запознае студентите с научно-теоретичните постановки на селищата и анализа на тяхната пространствена структура. Макроструктурата на лекционния курс включва три модула. Приложното значение на лекционния курс “Урбанизационен анализ” се състои в осигуряването на научната подготовка и компетентност на магистрите при анализирането, организирането на планирането на цялостната дейност на едно селище от различна категория, управлението му и решаването на урбанизационните му проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина

Първият модул е посветен на предмета, задачите и основните цели поставени пред селищното развитие и някои аспекти, като устойчивост на възникващите процеси по време на разрастването, проектирането и прилагането на устройствените норми. Вторият модул обединява теми разясняващи локализационните действия на устройството на обитаването, озеленяването, културно-историческото наследство, спорта и рекреацията, социалния сервиз, техническата инфраструктура и съоръжения, устройването на жилищните зони, централните градски части при екологосъобразно устройване на средата селищата. Третият модул запознава магистрите с устройството и оразмеряването и на извънселищната територия – земеделски, горски, нарушени територии и територии заети от техническата инфраструктура.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30.IX.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи (К), и/или на реферати (R), и/или чрез провеждане на тестове (Т). Окончателната оценка се формира 40% от оценката на периодичния контрол и 60% от оценката на семестриалния изпит, съгласно разработената и приетата в катедра ГЕООС система за контрол на знанията и уменията на студентите.

За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър, демонстрационен софтуер, нагледни материали (табла и схеми), част от които са разработвани като реални регионални стратегии, планове и програми и проекти.

За практическите упражнения се използва материално-техническата база на катедра "ГЕООС", както и отдел „Териториално и селищно устройство” на Община Благоевград и Област Благоевград с възможностите на архива за разнородни анализи.

РЕГИОНАЛНИ И ГЕОЕКОЛОГИЧНИ ПРОГРАМИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: катедра География, екология и опазване на околната среда, Природо математически факултет

Лектори:

Проф. д-р Емилия Варадинова

e-mail: emilia.varadinova@swu.bg

Анотация

Учебната дисциплина „Регионални и геоекологични програми” осигурява на студентите в магистърска програма „Регионално развитие” знания и компетентности за актуални европейски и национални програми с фокус върху развитието на територията, на различните видове функционални райони, на урбанизираните ареали и др. Специално внимание се отделя на регионалния и на екологичния подход в регионалната политика и управление на териториите. Тематиката е особено актуална защото е свързана с прилагането на концепцията за устойчиво развитие през реализирането на успешни добри практики, обвързани с принципа „Мисли глобално, действай локално”.

Съдържание на учебната дисциплина

Учебната дисциплина запознава студентите с основните характеристики на регионалните и геоекологичните програми на европейско и национално ниво, принципите в екологосъобразното управление на територията, възможностите на програмите за въздействие върху регионалното развитие и регионалната политика. В практически контекст се коментира опита на европейски страни при реализирането на тези програми и на ефектите върху конкретни територии, оценяването им от бенефициентите, подходите и инструментите за съчетаване на изискванията за екологосъобразност, икономически растеж и социален просперитет.

Технология на обучението и оценяване

В лекциите студентите се запознават с документи на ЕС и национални такива, и се коментират добрите практики в света по екологосъобразно управление на територията и регионалното развитие. Дискутират се теоретичните факти, процеси, основни моменти в конвенции, по които страната ни има постигнати ангажменти. Извънаудиторната подготовка на студентите е свързана основно с работа в библиотека и в интернет, индивидуални и групови консултации, проучвания на място.

По време на курса на обучение се извършва текущ контрол за оценяване на знанията - разработване и защита на реферат и решаване на тест, който отговаря на съдържанието на лекционния материал, активност и подготовка на индивидуални и групови задачи. Критерий за оценяване е степента на изпълнение на задачите (реферат, тест) като се отчитат равнищата на компетентност и аналитичност. На изпита студентите могат да се явят по желание и с реферат по избран въпрос от конспекта, което допълва представата за тяхната подготовка и за начина на интерпретацията на получените знания. Окончателната оценка се формира 70% от оценката на текущия контрол и 30% от оценката на семестриалния изпит.

РАЗВИТИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОБЛЕМНИТЕ РАЙОНИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Доц. д-р Емилия Патарчанова

e-mail: emilia_patarchanova@swu.bg

Анотация

Курсът надгражда знанията и уменията от бакалавърската степен, осигурявайки специализация на бъдещите магистри в регионалните изследвания на проблемните райони, акцентирайки върху управление и прогнозиране на най-важните социално-икономически процеси на обществения живот.

Проблемното райониране е специфичен метод, който ще намира все по-голямо приложение в практиката на регионалното развитие на България на всички равнища. Той е елемент на модерната регионална политика и нейното научно осигуряване. Използва се чуждестранния опит и особено регионалните социално-икономически изследвания с проблемна ориентация в страните от ЕС. Разглеждат се общи за Европейския съюз проблемни регионални схеми, отделя се внимание и на националните особености и политики в отделните държави от Евросъюза.

Съдържание на учебната дисциплина

Най-общо тематиката е разпределена в три раздела. Първият е теоретичен и принципно запознава студентите със същността, принципите и подходите на проблемното райониране. Вторият тематичен раздел е ориентиран към опознаване опита на политика за развитие тези неформални териториални общности в Европейския съюз. В заключителния раздел студентите по-детайлно разглеждат българското наследство, запознават се със съвременната теоретична база и практически решения, свързани с проблемното райониране в България.

Централно място в курса е отделено на обществено значимите социално-икономически проблеми и тяхното регионално проучване в нашата страна. Усвояват се продуктите на регионалната политика и планиране за развитието и управлението на страната и регионите в миналото и днес. Подробно се разглеждат процесите на планиране, развитие и управление на районите от различните териториални равнища (от класификацията по NUTS) и особено районите за целенасочено въздействие - видове, териториален обхват, съдържателна характеристика.

Технология на обучението и оценяване

Обучението по дисциплината се извършва съгласно действащия учебен план на магистърската програма. Лекционният курс се провежда въз основа на предварително планиране на всяка лекция, което включва: тема, връзки между предходната и новата лекция, връзки с други дисциплинарни области, въведение, план, изложение, дискусия и обобщение. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на реферат или презентация. Включва се и решаване на тест, който отговаря на учебното съдържанието по дисциплината. Критерий за оценяване е степента на изпълнение на задачите (реферат, презентация, тест) като се отчитат: равнищата на компетентност, аналитичност, разбиране.

ИНОВАЦИИ И РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Владимир Караджов

e-mail: karadzhov@swu.bg

Анотация

Лекционният курс е избираема учебна дисциплина за студентите магистри специалност "география". Основната цел на курса е да запознае студентите с научно-теоретичните и практически постановки на иновациите и трансфера на технологии при развитието на регионалната политика. Макроструктурата на лекционния курс включва три раздела. Приложното значение на лекционния курс "Иновации и регионално развитие " се състои в осигуряването на научната подготовка и компетентност на магистрите при анализирането, организирането, планирането на цялостната дейност на внедряването и управлението на иновациите и трансфера на технологии.

Съдържание на учебната дисциплина

Първият модул е посветен на икономическата същност, съдържанието и обхвата на иновациите в ЕС и в Р.България. Вторият модул обединява теми разясняващи трансфера и прилагането на нови технологии, сътрудничеството между научнотехнологичния сектор и бизнеса, мерките за реализация на иновационната стратегия на регионално равнище, финансовите и нефинансови инструменти, както и конкурентноспособността на българските предприятия. Третият модул запознава магистрите с подобряване на знанията и иновациите за растеж, слаборазвитите райони и иновациите, Финансирането на проекти, субсидирането за научно-технологичен проект и субсидиите за МСП, както и етапите за реализация на финансова схема за иновационен проект.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30.IX.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи (К), и/или на реферати (R), и/или чрез провеждане на тестове (Т). Окончателната оценка се формира 50% от оценката на периодичния контрол и 50% от оценката на семестриалния изпит, съгласно разработената и приетата в катедра ГЕООС система за контрол на знанията и уменията на студентите. За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър, демонстрационен софтуер, нагледни материали (табла и схеми), част от които са разработвани като реални регионални стратегии, планове и програми и проекти.

За практическите упражнения се използва материално-техническата база на катедра "ГЕООС", както и отдел „Териториално и селищно устройство” на Община Благоевград и Област Благоевград с възможностите на архива за разнородни анализи.

НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ И РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: катедра „География, екология и опазване на околната среда“, Природо-математически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Гергана Николова

e-mail: gergana_nikolova_77@abv.bg

Анотация

Лекционният курс е избираема учебна дисциплина за студентите обучаващи се в магистърската програма “Регионално развитие”. Основната цел на курса е да запознае студентите със същността и условията за проявление на НПО във взаимовръзката с провежданата регионална политика за успешно регионално развитие. Лекционният курс включва четири раздела.

Приложното значение на лекционния курс “НПО и регионално развитие” се състои в осигуряването на научната подготовка, компетентности и умения на магистрите при изучаването на важната взаимовръзка между развитието на гражданския сектор като фактор за демократичното развитие на регионите в съответствие с разрешаването на съвременните проблеми на населението. Запознаване със стандартите за добро управление на гражданските организации.

Съдържание на учебната дисциплина

Първият модул е свързан с изясняване на ролята, значението, целите и средствата за постигането им на НПО. Важно място в концепцията на съдържанието заема аргументацията на компонента „граждански сектор“ в регионалното развитие като пример за демократична визия на съвременното общество. Вторият модул разглежда структурният модел на изграждане и функциите на НПО в контекста на регионалното развитие. Запознаване със Закона за юридическите лица с нестопанска цел и НПО. Третият модул запознава магистрите с видовете НПО. Акцентира се на различията между гражданските организации според характера на дейността, работещите по краткосрочни проблеми, правозащитни, според регионалния обхват и т. н. Целта е да се посочи практико-приложния характер на НПО в конкретното развитие на регионите, с отчитане на ресурсните им възможности и тяхното влияние при провеждането на регионалната политика за местно регионално развитие. Четвъртият модул разглежда интерактивните връзки между НПО и съвременните изисквания за регионалното развитие. Подробно се представят изискванията за развитие на гражданския сектор в зависимост от съвременните информационни технологии и маркетинговите концепции, които са основани целите на НПО.

Технология на обучението и оценяване

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30.IX.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. През семестъра се извършва периодичен контрол чрез възлагане на курсови работи, и/или на реферати, и/или чрез провеждане на тестове. Окончателната оценка се формира 50% от оценката на периодичния контрол и 50% от оценката на семестриалния изпит, съгласно разработената и приетата в катедра ГЕООС система за контрол на знанията и уменията на студентите.

За онагледяване на преподавания лекционен материал се използват компютър, мултимедиен проектор, демонстрационен софтуер, разглеждане на НПО в електронна среда, анализ на реализирани проекти част от които са разработвани като реални регионални стратегии, планове и програми и проекти. За практическите упражнения се използва материално-техническата база на катедра "ГЕООС", както и местни НПО.